اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۲ اردیبهشت ۱۴۰۰
• ۹ رمضان ۱۴۴۲
• ۲۲ آوریل ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۷۳ • پیاپی ۳۰۹۱ • ۴ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

اگر «طرح تحول سلامت» نبود حریف کرونا نمی‌شدیم

روحانی با تاکید بر این که مسئله سلامت برای ما بسیار مهم است، گفت: از مسائل اساسی که در دولت یازدهم انجام شد اجرای طرح تحول سلامت بود. اگر این طرح نبود ما حریف این بیماری نمی‌شدیم. کل تخت‌های بیماری قبل از این دولت حدود ۹۰ هزار تخت بوده و اکنون ۱۳۶ هزار است، یعنی ۴۶ هزار تخت اضافه شده یعنی بیش از ۵۰ درصد. تلاش ما این است که ۱۰ تا ۱۳ هزار تخت دیگر را اضافه کنیم.

۲

تحرکات صف فروش ارز در خیابان فردوسی بیشتر شد

نگرانی دلالان از ریزش قیمت دلار

۳

چهره

سناریوی خوش بینانه و بدبینانه برای تجارت

۴

مسافران کرونایی شناسایی نمی‌شوند

۴

یادداشت‌های امروز

رانت زاییده یک اقتصاد دولتی است

۲

بورس به استقبال کاهش نرخ دلار رفت

۳

گفت‌و گو

همه نباید یارانه بگیرند

۲

تحلیل روز

لغو تحریم ضرورت امروز اقتصاد و سیاست

کلید خوردن مذاکرات برجامی و گشایش احتمالی در نظام تحریم‌ها می‌تواند فضای سیاسی و اقتصادی کشور را متاثر سازد. واقع امر این است که جامعه امروز ایرانی نیاز به تحولی جدی در حوزه اقتصادی و معیشتی دارد و مکانیسم این تحول در گره گشایی‌های بین‌المللی و آزادسازی ارزهای بلوکه شده است. طبق برخی گزارش ها، بیش از ۲۰ میلیارد دلار از منابع ارزی کشور در بانک‌های چین، کره جنوبی و عراق متاثر از تحریم‌های ثانویه ترامپ بعد از نوامبر ۲۰۱۸ مسدود شده است.

۳

"آگهی شناسایی و ارزیابی تامین کنندگان"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به **خرید هیتر 400 VAC مارک ELMESS** از طریق فراخوان عمومی و مناقصه با ارائه ضمانت‌نامه معتبر بانکی اقدام نماید؛ لذا از تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب و سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت به عمل می‌آید. **حداکثر تا یک هفته** بعد از تاریخ چاپ آگهی، نسبت به اعلام آمادگی خود و ارسال مدارک مربوطه اقدام نمایند. بدیهی است بعد از تاریخ فوق، هیچ درخواستی ترتیب اثر داده نخواهد شد.

مشخصه هیترها				
۱	هیتر 400 VAC	توان 3000 W	نحوه اتصال فلنجی	مدل DHF02B3-3-T6
۲	هیتر 400 VAC	توان 1500 W	نحوه اتصال فلنجی	مدل DHF02B1-1.5-T6
۳	هیتر 400 VAC	توان 9000 W	نحوه اتصال فلنجی	مدل DHF02B3-9-T4

مدارک لازم:

ارسال نامه اعلام آمادگی، رزومه شرکت درخصوص سوابق اجرایی ـ توان مالی ـ توان تجهیزاتی ـ توان فنی و قراردادهای در خصوص موضوع مناقصه، را به نشانی **sjsco.dehnavi@gmail.com** قبل از تاریخ اعلامی ارسال فرمایند.

تکمیل فرم خوداظهاری تامین‌کنندگان و ارسال به همراه مستندات مربوطه (دانلود از طریق سایت **sjsco.ir** در بخش خرید و فروش سایت)

• ارایه مدارک و سوابق هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد•

واحد تدارکات و خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۲/۱۴۰۰/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد پروژه **"انجام مطالعات جامع ژئوتکنیک و پایداری شیب در معدن شماره۱"** خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت مهندسین مشاور با پایه حداقل ۲ در رشته‌های زیرمجموعه معدن واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۲ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۲/۱۲ مقرر شده است. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

"آگهی فراخوان شناسایی و ارزیابی تامین کنندگان و تولیدکنندگان کاتالیست سولفورزدا"
"شماره ۰۲ -۰۰-م"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد **نسبت به شناسایی و ارزیابی تامین‌کنندگان واجد صلاحیت جهت تامین کاتالیست سولفورزدا** مورد نیاز کارخانه خود به شرح ذیل، اقدام نماید؛ لذا از کلیه تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت بعمل می‌آید **حداکثر ظرف مدت یک هفته** از تاریخ چاپ این آگهی فراخوان، ضمن اعلام آمادگی، نسبت به ارسال مدارک و مستندات لازم به آدرس ایمیل **SJSCO.99@GMAIL.COM** و همچنین در صورت نیاز به ارتباط با شماره تماس **۰۹۱۷۱۹۰۵۷۰۱** اقدام نمایند.

شرکت‌های متقاضی می‌توانند شرایط و مشخصات اقلام موضوع فراخوان را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی www.sjsco.ir دریافت نمایند.

اسناد و مدارک:

۱- درخواست رسمی با ذکر شماره فراخوان (اعلام آدرس ایمیل، شماره تماس ثابت و همراه الزامی است.)

۲- مدارک ثبتی (جواز کسب، شماره ثبت، کد اقتصادی، شناسه ملی، گواهی ثبت و گواهی آخرین تغییرات)

۳- رزومه، سوابق تامین و رفرنس‌های فروش، مدارک مربوط بر توانمندی مالی

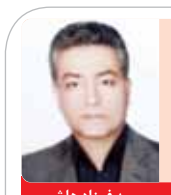
توضیح: ارائه مستندات هیچ‌گونه حقی برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد و شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان پس از ارزیابی و تعیین تامین‌کنندگان واجد صلاحیت، اقدام لازم را بعمل خواهد آورد.

واحد خرید و تدارکات شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

یادداشت

رانت زاییده یک اقتصاد دولتی است

سیدفرزاد هاشمی
اقتصاددان

فعالیت بخش خصوصی اگر بدون ضابطه باشد به رانت در اقتصاد منتهی می‌شود زیرا جایی که نظارت نباشد، رانت به وجود می‌آید و به طور کلی معمولاً فعالیت‌های رانتی از بخش‌های دولتی و از دولتی‌شدن به وجود می‌آید.

فعالیت‌ها در تمام قوانین کشورهای دنیا عمدتاً به بخش خصوصی و بخش دولتی تقسیم می‌شود. در کشور ما هم طبق قانون اساسی یک بند به آن اضافه شده و فعالیت‌های بخش تعاونی هم در دل این قرار گرفته است و شامل بخش دولتی، خصوصی و تعاونی می‌شود که فعالان اقتصادی می‌بایست طبق این سه تقسیم بندی خودشان را منطبق کنند. آن چیزی که در ادبیات اقتصادی وجود دارد این است که حکمرانی باید نظارت بر تمام بخش‌های اقتصادی اعم از دولتی، خصوصی و... محسوس و نامحسوس داشته باشد.

آدام اسمیت اقتصاددان حدود ۲۵۰ سال پیش معتقد بود که دولت تاجر خوبی نیست و منظور او تمام اجزای دولت بود و شاید باید این جمله را اینگونه تصحیح کرد که حاکمیت تاجر خوبی نیست؛ یعنی مجموعه حکمرانی نباید تجارت کند زیرا در طول تاریخ آنها که قدرت سیاسی بیشتری داشتند حاکمان اقتصادی هم بودند. پس افرادی که در قدرت سیاسی حضور دارند به دلیل داشتن اطلاعات و قدرت نظامی یا سیاسی، اگر در حوزه اقتصاد فعال باشند رانت ایجاد می‌کنند؛ یعنی قدرت و اطلاعات دارند و نظارتی هم بر آنها وجود ندارد که قطعاً به رانت منتهی می‌شود.

فلسفه رانت به مفاهیمی باز می‌گردد که دیوید ریکاردو در سال ۱۸۱۷ میلادی در کتاب اقتصاد سیاسی نوشت. او مفهوم رانت را چیزی که امروز مطرح است را مدنظر نداشت بلکه منظور او از رانت همان Rent به معنای اجاره بود. او گفت افرادی هستند که بدون کار کردن درآمدی به‌دست می‌آوردند اما این درآمد از انباشت سرمایه آنها که تبدیل به ثروت شده به‌دست می‌آید.

در مورد فلسفه رانت در ایران نیز میتوان گفت: آن چیزی که به عنوان رانت برای نخستین بار بعد از انقلاب در اقتصاد ایران مطرح شد در دولت آیت الله هاشمی بود که عده‌ای از اطلاعات ویژه‌ای که در حال رخ دادن بود باخبر بودند. برای نمونه از نوسانات قیمتی در ارز و دلار اطلاع پیدا می‌کردند و استفاده می‌کردند یا اینکه بعد از سال ۱۳۶۷ شمسی به عده‌ای امتیازهایی داده شد که بعداً تحت عنوان خودرو و... مطرح شد و چون خود آنها استفاده نمی‌کردند یا نرخ آن در بیرون بسیار بالاتر بود، بعضا می‌فروختند.

گاهی هم قوانین و مقررات ایجاد رانت می‌کنند. همچنین فعالیت بخش خصوصی در اقتصاد اگر بدون ضابطه باشد به رانت در اقتصاد منتهی می‌شود زیرا جایی که نظارت نباشد رانت به وجود می‌آید اما به طور کلی معمولاً فعالیت‌های رانتی از دولت و از دولتی شدن به وجود می‌آید. رانت نشات گرفته از عملکرد مجموعه‌ها است و اگر عملکرد مجموعه‌ها درست باشد خیلی تفاوت نمی‌کند که اقتصاد دولتی یا خصوصی باشد اما چون به عملکردها اعتمادی نیست بنابراین اقتصاددان‌ها اعتقاد دارند که رانت در بستر بخش دولتی و حاکمیتی ایجاد می‌شود.

رانت زایده یک اقتصاد دولتی و حاکمیتی است و کمترین آن در بخش خصوصی ایجاد می‌شود. رانت موقعی به وجود می‌آید که واگذاری‌ها از بخش دولتی به بخش شبه دولتی داده می‌شود و اطلاعات از بخش دولتی به اطرافیان داده می‌شود و یا اینکه قدرت باعث می‌شود که یک منفعتی از یک قانونی صرفاً به دلیل بودن در مسند قدرت به‌وجود آید. برای نمونه سال‌های قبل در مجلس قانونی گذاشته شد که اگر نماینده‌ها چند دوره رای آوردند می‌توانند تا مادام العمر حقوق دریافت کنند.

اما چگونه می‌توان از رانت جلوگیری کرد، نخست اینکه برای از بین بردن رانت می‌بایست ساختار نظارتی را فوق العاده قوی کرد که این ساختار نظارتی می‌بایست مستقل باشد که آنها نهادهای غیردولتی هستند که رسانه‌ها و جراید جزو آن هستند که بدون پرده پوشی مطالب را عنوان می‌کنند. دوم اینکه به جای دولتی‌سازی یا خصولتی باید واقعاً بخش خصوصی بی‌طرف را فعال کرد زیرا بخش خصوصی جناحی همان خصولتی است و همین بخش خصوصی جناحی به رانت منجر می‌شود. پس رانت‌ها همیشه با یک زد و بند مقام دولتی ایجاد می‌شود. همچنین ما باید قوانین ضد رانت داشته باشیم. باید یک گروهی از اقتصاددانها، حقوقدان‌ها و جامعه شناس‌ها به شکل مجزا رصد کنند که ریشه رانت‌ها از کجاست و این موضوع باید به صورت بنیادی رفع شود.

روحانی در جلسه هیات دولت:

اگر «طرح تحول سلامت» نبود، حریف کرونا نمی‌شدیم

گروه خبر
editor@smtnews.ir

رئیس‌جمهور با تاکید بر اهمیت این دو فرمان امام خمینی(ره) گفت: اگر اقدام امام برای احیای ارتش در پایان فروردین و تاسیس سپاه در ابتدای اردیبهشت نبود و جنگ به ما تحمیل می‌شد، چه فاجعه بزرگی در تاریخ کشور به وجود می‌آمد. همه کارهای امام بر مبنای حکمت، خرد، مصلحت و حسابی بود که ایشان برای آینده کشور داشتند.

به گزارش ایلنا، حسن روحانی در جلسه امروز هیات دولت با اشاره به روز ارتش گفت: ۲۹ فروردین ۱۳۵۸ با فر مان حضرت امام روز ارتش نام‌گذاری شده و آن روز روزی بود که در سراسر ایران مردم تظاهرات باشکوهی را انجام دادند و شعار «ملت فدای ارتش» سر دادند و ارتشی‌ها هم که شرکت کردند، در پاسخ شعار «ارتش فدای ملت» دادند و توطئه بسیار بزرگی که گروهک‌ها برای انحلال ارتش طراحی کرده بودند، برای همیشه نابود شد. ارتش با ویژگی‌های جدیدی در آن روز توسط امام احیا شد و چند روز بعد در ۲ اردیبهشت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را تاسیس فرمودند.

وی با اشاره به اینکه حدود ۱۰۵ روز تا پایان دولت مانده است، خاطر نشان کرد: باید برنامه‌ریزی برای این ۱۰۵روز داشته باشیم ؛ چه این دولت و چه دولت‌های بعدی باید این دوران را دوران پسا کرونا ببینیم. روحانی با تاکید بر این که مسئله سلامت برای ما بسیار مهم است، گفت: از مسائل اساسی که در دولت یازدهم انجام شد طرح تحول سلامت اجرا شد.

اگر این طرح نبود ما حریف این بیماری نمی‌شدیم. کل تخت‌های بیماری قبل از این دولت حدود ۹۰ هزار تخت بوده است اکنون ۱۳۶ هزار است، یعنی ۴۶ هزار تخت اضافه شده بیش از ۵۰ درصد اضافه شده است تلاش ما این است که ۱۰ تا ۱۳ هزار تخت دیگر را اضافه کنیم. وی درمورد واکسیناسیون کرونا نیز بیان کرد: موضوع واکسن از پاییز پارسال مطرح شد؛ ذهنیتی در میان عده‌ای از مردم وجود دارد که مثلا جنس شرقی به کیفیت جنس غربی نیست و بنابراین وزارت بهداشت ما به دنبال سبدی از واکسن شرقی و غربی بود که شرایطی پیش آمد و وضعیت را متفاوت کرد. یک واکسن‌هایی بود که درمرحله سوم به برخی کشورها فروخته شد یعنی آزمایش را در آن کشورها برروی مردم آنها انجام دادند که مورد قبول ما واقع نشد.

بهترین منبع برای واردات واکسن که در پاییز سال قبل در خصوص آن تصمیم گیری کردیم، کوواکس بود که ما ۱۶میلیون و۸۰۰ هزار دوز واکسن خریداری کردیم اما به خاطر جنایت امریکا نتوانستیم پول آن را پرداخت کنیم. رئیس دولت دوازدهم از عزم جدی دولت برای حمایت از تولید واکسن داخلی هم خبرداد و گفت دولت تمام توان خود را برای حمایت از تولید واکسن داخلی بسیج کرده است و امیدواریم واکسن داخلی تابستان امسال وارد بازار شود ضمن اینکه طرح‌های مشترک واکسن با روسیه و کوبا نیز درحال پیشرفت است.

روحانی با تاکید بر اینکه اگر کسی در مورد واکسن تخلف کند باید به اشد مجازات محکوم شود، به افرادی که در شوراهای شهر یا شهرداری‌ها در برخی نقاط کشور تخلف کرده بودند اشاره‌کرد و گفت: باید با این افراد با اشد مجازات برخورد و پرونده آنها به قوه قضاییه داده شود. واکسناسیون باید بر اساس طرح ملی انجام گیرد و برای کل ملت ایران به صورت رایگان انجام خواهد شد. وی افزود: در ستاد اقتصادی دولت تصمیم گرفتیم، بانک مرکزی باوجود همه فشارهایی که دارد ۱۰۰ میلیون دلار ویژه واکسن کنار بگذارد. هر کسی که می‌تواند واکسن وارد کند با سازمان غذا و داروی وزارت بهداشت هماهنگ کند با ارز ۴۲۰۰ واکسن را خریداری و در اختیار را وزارت بهداشت درمان قرار بدهند. همچنین قرارداد ۶ میلیون دوز واکسن نیز بسته شده است.

هر بخش خصوصی که می‌تواند واکسن تهیه کند نیز آزاد است که با ارز ۴۲۰۰ای البته زیر نظر وزارت درمان و با آنها تایید، واکسن وارد کند. رئیس دولت خاطر نشان کرد: بحث دیگر نیز از این است که اگر بخش خصوصی خواست واکسن وارد کند با ارز نیمایی و زیر نظر وزارت بهداشت و درمان و در چارچوب مقررات بهداشتی آزاد است رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه ما در برنامه هسته‌ای، واکسن، مقابله با کرونا، معیشت مردم و تولید هیچ نظری به انتخابات نداریم، اظهارکرد: اینکه انتخابات چگونه است یا نتیجه انتخابات چگونه خواهد بود.

اینها وظیفه ما است حتی اگر انتخابات در سال ۱۴۰۱ برگزار شود ما همه اینها را با همین قدرت انجام می‌دادیم. روحانی بیان کرد: : البته مردم ما اگر خوشحال شوند و احساس بکنند شرایط زندگی‌شان بهتر شده و مردم و دولت موفقیت بهتری به‌دست آوردند با نشاط بیشتری در انتخابات شرکت می‌کنند. ما انتخابات پرشور می‌خواهیم.

اینها برای انتخابات پرشور البته موثر است و وظیفه ما است و طبق این وظیفه ما یک ثانیه هم وقت تلف نمی‌کنیم حرف این و آن را هم گوش نمی‌کنیم از این چیزها آنقدر بگویید تا خسته شوید هیچ تاثیری به حال ما ندارد. ما در چهارچوبی مقام معظم رهبری تعیین کرده، حرکت می‌کنیم.

یک ثانیه وقت تلف نمی‌کنیم البته عجله می‌کنیم کار را پیش می‌بریم هر زمانی به نتیجه برسد اهلا و سهلا. یک ساعت زودتر به نتیجه برسد به نفع مردم و خواست مردم است و ما هم این خواست ملت را در چارچوب هدایت مقام معظم رهبری پیش می‌بریم.

همه نباید یارانه بگیرند

کارگران در شعارهای انتخاباتی همیشه مقدم بوده‌اند اما تجربه‌ی تاریخی نشان داده است که درست بعد از انتخابات یعنی زمانی که کار از کار گذشت، آنها پیش از هر گروه دیگری فراموش می‌شوند. امروز حداقلی‌بگیران برای تامین حداقلی‌ترین و ابتدایی‌ترین نیازهای خود نیز با مشکلات بسیاری مواجه‌اند و وضعیتشان با کارگرانِ کشورهای دیگر زمین تا آسمان فرق دارد. وضعیتِ بد اقتصاد ایران، تورم افسارگسیخته، تحریم‌ها و در آخر هم کرونا، کارگران و اقشار ضعیف جامعه را هدف قرار داده است بنابراین بهبود وضعیت اقتصادی رابطه‌ی مستقیمی با بهبود وضعیت آنها دارد. با عزیز آرمن کارشناس مسائل اقتصادی حول محور شرایط و ملزومات لازم برای بهبودی وضعیت معیشتی این طبقه به گفت‌وگو نشستیم.

عکس: مهدی کاوه‌ای

اگر تولید صورت بگیرد سهم نیروی کار و سرمایه مشخص و توزیع آن هم ثابت می‌شود، اما وقتی تولید کم باشد، اقشار ضعیف جامعه باید تاوان آن را بدهند

در آستانه انتخابات ریاست جمهوری هستیم، مهم‌ترین و اصولی‌ترین برنامه‌ی دولت آینده برای بهبود وضعیت کارگران چه باید باشد؟

یکی از وظایف دولت آینده و یا هر دولتی که مستقر می‌شود، رسیدگی به وضعیتِ معیشت و رفاه اقشار مختلف جامعه به ویژه اقشار پایین‌دست است.

در هر دولتی بهبود عملکرد برنامه‌هایی که در قالب تامین اجتماعی اجرا می‌شود، به شرایط کلی اقتصاد آن کشور و جامعه بستگی دارد. وضعیت اقتصاد ایران درحال‌حاضر به شدت بی‌ثبات است.

در کشوری که برای چندین سال پیاپی نرخ تورم دو رقمی و نرخ رشد اقتصادی نزدیک به صفر و حتی منفی بوده و از طرفی در روابط اقتصادی با دیگر کشورها درگیر اختلالی شدید است، نباید انتظار اجرای یک برنامه دقیق و کارا در زمینه‌ی تامین اجتماعی را داشت چراکه تامین مالی برنامه‌های تامین اجتماعی مستلزم پایه‌ی قوی مالیاتی است.

حالا در شرایطی که رشد اقتصادی ایران سال‌ها در حد صفر بوده و منابع پس‌انداز ملی و سرمایه‌گذاری ملی روز به روز در حال افت است، چگونه می‌شود به مالیات برای تامین مالی این نوع هزینه‌ها متکی بود؟! بنابراین باید این شرایط را در نظر گرفت و دانست که پیشبرد برنامه‌ی تامین اجتماعی در هر دولتی جدا از شرایط کلی اقتصاد و متغیرهای اقتصادی در یک کشور نیست.

با همه این اوصاف وضعیت اقشار مختلف چنان وخیم است که نمی‌توان نسبت به آن بی‌توجه بود. به نظر می‌رسد هر دولتی با هر تفکری که بخواهد مسئولیت را به‌دست گیرد باید حداقل به دهک‌های پایین جامعه توجه ویژه‌ای داشته باشد تا بخشی از آن مشکلات رفع و تعادلی نسبی در جامعه ایجاد شود.

به نظر شما چگونه می‌توان شرایط اقتصادی را بهبود بخشید؟

به طور کلی به نظر می‌رسد حکومت، نه مشخصا قوه مجریه، در سه فاز و مرحله می‌تواند در زمینه‌ی بهبود وضعیت اقتصادی و در نهایت بهبود وضعیتِ کارگران اثرگذار باشد.

فاز اول، وظیفه‌ی دولت در کوتاه مدت است؛ یعنی هر دولتی که بیاید باید در سال اول برای ۵ دهک پایین جامعه از طریق اجرای برنامه‌های موثر و کارا و با استفاده از فناوری‌های نوین، اقداماتی انجام دهد. بنابراین تامین ارزاق معیشت ابتدایی مردم مثل گوشت و مرغ و نان و امثال اینها، وظیفه دولت در سال‌های اولیه است.

در فاز دوم و در میان مدت یعنی در یک بازه زمانی ۳-۴ ساله، دولت باید به سمت کنترل نرخ تورم برود چراکه تورم دشمن اجرای هر گونه سیاست و برنامه‌ای است که تامین اجتماعی باید پیگیری نماید. وقتی ارزشِ یارانه‌ی ۴۵هزارتومانی به دلیل تورم تا این اندازه بی‌اثر شده است، یعنی اگر جلوی تورم گرفته نشود اثر برنامه‌ها هم به مراتب کمتر می‌شود.

البته اجرای سیاست کنترل تورم، سیاستی مستقل از دیگر ابعاد و جنبه‌های محیطی و شرایط سیاسی و اقتصادی کشور نیست.

به همین دلیل من به وظیفه‌ی حکومت اشاره کردم و نه صرفا دولت؛ تا کلِ اجزای حکومت در مسیر کنترل تورم، در ابعاد مختلف سیاسی و امنیتی و کاهش تنش‌های بین‌المللی، با هم هماهنگ نشوند، تورم کنترل نمی‌شود. کنترل تورم در یک محیط پرتنش و در کنار تحریم‌ها سخت است.

فاز سوم نیز یک برنامه‌ی بلندمدت است که باید از سال پنجم به بعد اجرا شود. در این فاز دولت می‌بایست برای بهبود محیط کسب و کار و ارتقای وضعیت کلان اقتصادی و جایگاه اقتصادی و سیاسی کشور در سطح منطقه و جهان اقداماتی انجام دهد. به نظر من این شرایط مقدمه‌ی رشد تولید است. تا زمانی که محیط کسب وکار آماده نشود و ثبات برقرار نشود به رشد تولید نخواهیم رسید. بنابراین در بلندمدت اگر تولید رشد کند، اشتغال ایجاد می‌شود و این موضوع منجر به ارتقای سطح رفاه کلیه‌ی اقشار جامعه از جمله دهک‌های پایین می‌شود.

یکی از مشکلاتی که طبقه‌ی کارگر و حداقلی بگیران با آن مواجه هستند عدم تعیین مزد براساس سبد معیشت و تورم است. این مشکلات در چند سال اخیر با توجه به شرایط اقتصادی کشور و تحریم‌ها و تورم فزاینده، به مراتب بیشتر شده است به طوری که امروز کارگران حتی در تامین نیازهای حداقلیِ خود هم ناتوان شده‌اند؛ دولت چه اقدامی در این زمینه باید انجام دهد؟

ببینید اگر تولید صورت بگیرد سهم نیروی کار و سرمایه مشخص و توزیع آن هم ثابت می‌شود. اما وقتی تولید کم باشد، اقشار ضعیف جامعه باید تاوان آن را بدهند. متاسفانه در این شرایط اقتصادی، افرادی که دستشان به جایی نمی‌رسد و توانشان از همه کمتر است، بیشتر آسیب می‌بینند این درحالی‌است که سرمایه‌دار چون توانِ تطبیقِ وضعیت خود با شرایط تورمی را دارد، کمتر ضرر می‌کند.

بنابراین باید با تأسف گفت که تاوانِ این وضعیت را طبقه‌ی کارگر می‌دهد. طبق قانون، دستمزد باید حداقل به اندازه نرخ تورم تعیین شود؛ هدف این است که قدرت خرید باتوجه به تورمی که به شکل رسمی اعلام می‌شود ثابت نگه داشته شود. یعنی اگر قرار نیست دستمزد زیاد شود کمتر هم نباید بشود، اما این قانون اجرایی نمی‌شود و این اجحاف در حق کارگران است.

تامین مسکن، آموزش و درمانِ رایگان تکالیفی است که طبق قانون اساسی برعهده‌ی دولت گذاشته شده است؛ درحال‌حاضر و باتوجه به وضع درآمدی کارگران به نظر می‌رسد دیگر کمتر حداقل‌بگیری بتواند از عهده‌ی مخارجی چون خرید مسکن برآید. وظیفه‌ی دولت در این خصوص چیست؟

اگر بخواهیم براساس قانون اساسی عمل کنیم آموزش و بهداشت و سطح قابل قبولی از رفاه باید توسط حکومت تامین شود. اما معنای آن این نیست که مثلا هر دولتی که بیاید باید مسکن بسازد و به اقشار ضعیف بدهد. مهم این است که تولید و رشد تولید داشته باشیم و به تبع آن اشتغال ایجاد شود و سطح رفاه و درآمد مردم بالا برود. اما در ابتدا باید مایحتاج اولیه تامین شود و بعد از آنکه اقتصاد رونق گرفت و تولید افزایش پیدا کرد و سرانه‌ی درآمد افراد بالا رفت، خود به خود توانایی هم برای تامین نیازهایی مثل مسکن بالا می‌رود.

با توجه به اینکه درحال‌حاضر پرداخت یارانه به این شکل عملا باری از دوش طبقات ضعیف جامعه برنمی‌دارد، ضرورت هدفمند کردن یارانه‌ها در دولت آینده را چه‌قدر می‌دانید؟

یارانه باید به افرادی تعلق بگیرد که زیر خط فقر هستند تا درواقع آنها بتوانند به خط فقر نزدیک شوند. بنابراین همه‌ی افراد نباید یارانه بگیرند و مسلم است که دولت باید در این زمینه اقداماتی انجام دهد.

از همان ابتدا هم قرار بر اجرای این طرح به همین شکل بود اما چون پایه‌های اجرایی درستی نداشت، پیش نرفت. درواقع نه اطلاعات و آمار برای تشخیص دهک‌ها، کافی بود و نه عزمی جدی برای اجرای آن وجود داشت.

قاعدتا همه‌ی برنامه‌های تامین اجتماعی باید هدفمند اجرا شوند در غیر اینصورت تاثیری در رفاه اقشار جامعه و نزدیک کردن آنها به هم نخواهد داشت.

غم نان و کاسبی‌های یواشکی

یک کارشناس حوزه کار معتقد است تصمیماتی که در خصوص تعطیلی مشاغل غیرضرور و اصناف و کسبه در زمان مدیریت بحران کرونا گرفته می‌شود باید با درنظر گرفتن وضعیت درآمدی کسب و کارها و مشکلات مالی و معیشتی صاحبان مشاغل باشد.

حمید نجف در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: با وجود آنکه ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام کرده که در شهرهای قرمز به جز مشاغل ضروری، برخی صنوف و مشاغل غیر ضرور باید تعطیل کنند اما به سطح شهر که می‌رویم می‌بینیم یکسری از گروه‌های شغلی همچنان در حال فعالیت هستند و کرکره مغازه هایی مثل آرایشگاهها نیمه باز است و کاسبی‌های یواشکی در جریان است. وی ادامه داد: طبعا این کسب و کارها باید اجاره خود را بپردازند و بیشتر آنها چک و بدهی یا قسط بانکی دارند ولی وقتی مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا ابلاغ می‌شود بسیاری از آنها تلاش می‌کنند به خاطر حفظ جان مردم و رعایت مسائل بهداشتی تعطیل کنند.

نجف تصریح کرد: درست است که مصوبات و تصمیماتی که در خصوص تعطیلی شهرهای قرمز یا مشاغل غیرضرور گرفته می‌شود با هدف مدیریت بحران کرونا است تا کشور بیش از این آسیب نبیند و آمار فوتی‌ها و مبتلایان بالاتر نرود ولی باید بپذیریم که وضعیت درآمدی کسب و کارها و مشکلات مالی و معیشتی صاحبان مشاغل را هم درنظر بگیریم و از آنها حمایت کنیم.

این کارشناس حوزه کار ادامه داد: بیشتر کسب و کارها دو هفته در ایام نوروز تعطیل بودند و وقتی هم که فعالیت خود را آغاز کردند با مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا ناچار شدند دوباره تعطیل کنند در حالی که این کسب و کارها ممر درآمد دیگری ندارند چون اصل منبع درآمدشان کاسبی است و باید نان به خانه هایشان ببرند.

وی بر لزوم حمایت از مشاغل و کسب و کارها در زمان تعطیلی بازار تاکید کرد و گفت: آیا دولتی‌ها حاضر می‌شوند دو ماه حقوق نگیرند یا یک سوم حقوقشان را در اختیار کسبه محل قرار دهند تا اصناف و کسب و کارهایی که ناچار به تعطیلی شده‌اند حمایت شوند؟

تحرکات صف فروش ارز در خیابان فردوسی بیشتر شد

نگرانی دلالان از ریزش قیمت دلار

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

با توجه به تحولات سیاست خارجی و افزایش امیدواری به موفقیت مذاکرات وین، آزادسازی پول‌های بلوکه شده ایران در سایر کشورها و کاهش سفته‌بازی در بازار ارز، نرخ انواع ارز در روزهای اخیر روند کاهشی داشته است. رصد بازار غیر رسمی ارز در خیابان فردوسی تهران نشان می‌دهد که دوباره فضای تردید در این بازار حاکم شده و دلالان این بازار انتظار کاهش قیمت‌ها را دارند. با وجود اینکه هنوز صف‌های فروش در این بازار شکل نگرفته، اما دلالان تلاش می‌کنند که خریدهای خود را در قیمت‌های پایین انجام دهند تا در صورت ریزش قیمت‌ها، متضرر نشوند. اگرچه در ابتدای شروع به کار دولت جو بایدن، چشم‌انداز روشنی از آینده مذاکرات و احیای برجام وجود نداشت و به همین خاطر فعالان بازار ارز چندان به کاهش قیمت‌ها در آینده نزدیک خوشبین نبودند، اما در روزهای اخیر شرایط حاکم بر بازار به کلی متفاوت است. به نظر می‌رسد با شروع روند کاهشی نرخ ارز و به ویژه دلار، چشم‌انداز روشنی از تداوم این روند در بازار ارز به وجود آمده است. جو حاکم بر بازار بیانگر این است که فعالان و به ویژه دلالان ارز در باره کاهش بیشتر نرخ در روزهای آتی اطمینان دارند.

این روزها خیابان فردوسی که به عنوان بازار غیر رسمی ارز به شمار می‌رود، از شلوغی و ازدحام همیشگی برخوردار نبود. هرچند از گوشه و کنار میدان و پیاده روهای خیابان فردوسی صدای «دلار، دلار، یورو، خرید، فروش» به گوش می‌رسید اما به دلیل جو کاهشی حاکم بر بازار تعداد دلالان و معامله‌گران کمتر از گذشته و معاملات هم در مقیاس زیاد انجام نمی‌شد. خریدها کمتر انجام و اگر هم متقاضی پیدا می‌شد پایین‌ترین نرخ را پیشنهاد می‌دادند و همان نرخ را هم در مراجعات بعدی فروشنده، پایین‌تر می‌آوردند.

عکس: آیدا فریدی

تردید در خرید، تعجیل در فروش

آنچه که در بازار این روزها جلب توجه می‌کند، غلبه نوعی تعجیل معاملاتی بر بازار در عین شک و تردید در خرید بود. از آنجایی که دلالان و معامله‌گران تقریباً از کاهش قیمت‌ها اطمینان داشتند در خرید ارز دچار نوعی تردید و دو دلی بودند. با این حال اگر هم پیشنهاد خرید می‌دادند اصرار زیادی داشتند تا به سرعت دلار و یورو را خریداری و با همان سرعت به فروش برسانند. این تعجیل از آنجا ناشی می‌شود که کاهش نرخ به صورت لحظه‌ای اتفاق می‌افتد. حتی تابلوهای دیجیتال صرافی‌ها نیز این روند کاهشی را به نمایش می‌گذاشتند.

یکی از دلالان بازار ارز که خود را معلم بازنشسته و با نام «ولدخانی» معرفی کرد درباره جو کاهشی و ریزشی نرخ دلار به خبرنگار ایرنا گفت: بدون شک توافق برجام صورت می‌گیرد، اما تاثیر آن بر بازار ارز بر اساس نوع توافق، متفاوت خواهد بود. اگر توافق جامعی صورت گیرد و تحریم‌ها به صورت معناداری برداشته شود ریزش نرخ دلار به زیر ۲۰ هزار تومان بسیار محتمل است.

اما اگر توافق وین به صورت نیم‌بند باشد دلار تا محدوده ۲۰ هزار تومان کاهش پیدا می‌کند.

«امیربهادر» یکی دیگر از جوانان فعال در بازار دلار در فردوسی گفت: «اگر مخالفان داخلی و خارجی برجام بازی در نیاورند و توافقی صورت بگیرد و روابط منطقه‌ای نیز بهبود پیدا کند، دلار بدون شک تا ۲۰ هزار تومان نیز کاهش خواهد یافت اما به نظرم فعلاً روی این نرخ باقی می‌ماند. اما بعد از انتخابات، ما دلار ۱۵ هزار و ۱۴ هزار تومانی را هم خواهیم دید.

تاثیر سیاست بر اقتصاد

یوسف کاووسی کارشناس مسائل ارزی در گفت‌وگو با ایرناپلاس، فضای مثبت مذاکرات وین را عامل اصلی قرار گرفتن نرخ ارز در مسیر نزولی و تشکیل صف‌های دلار دانست و گفت: همیشه مسائل سیاسی مانند مذاکرات با اثر روانی خود تغییراتی را در بازار ارز به همراه داشته است.

وی افزود: به‌عنوان نمونه پس از انتخابات امریکا و زمانی که مشخص شد ترامپ برنده این انتخابات نیست، کاهشی را در نرخ ارز تجربه کردیم. بحث بازگشت امریکا به برجام نیز تأثیر مشابهی بر نرخ دلار گذاشت و در روزهای گذشته نیز مذاکرات به عاملی مؤثر در این بازار تبدیل شده است.

کاووسی درباره تأثیر مذاکرات وین بر نرخ ارز توضیح داد: این مذاکرات در روزهای گذشته بدون خروجی بود و بازار را تغییر نداد. با این حال پس از اعلام عباس عراقچی معاون وزیر امور خارجه ایران درباره شکل‌گیری یک تفاهم جدید، از روز شنبه، بازارها ریزش کردند و این موضوع نشان‌دهنده غلبه فضای روانی مذاکرات بر سیاست‌های بانک مرکزی است.

■ غلبه فضای روانی بر سیاست‌های بانک مرکزی

این کارشناس مسائل ارزی درباره تأثیر سیاست‌های ماه‌های اخیر بانک مرکزی در بازار ارز نیز گفت: بانک مرکزی در ماه‌های گذشته با توجه به اینکه صادرکنندگان علاقه‌ای به بازگرداندن منابع ارزی خود با نرخ‌هایی پایین‌تر از نرخ بازار نداشتند، برای تعادل‌بخشی به بازار ورود کرد تا بتواند به تقاضاهای موجود در سامانه نیما پاسخ دهد. هر چند تأثیر توافقی که ممکن است در روزها یا هفته‌های آینده شکل گیرد، از ورود بانک مرکزی به بازار، بیشتر است.

کاووسی ادامه داد: به‌عنوان نمونه نرخ جهانی در روزهای گذشته افزایشی بوده، اما نرخ طلا و سکه به‌دنبال کاهش نرخ دلار در داخل کشور، افت داشته است.

■ نرخ دلار پس از توافق چقدر می‌شود؟

این کارشناس مسائل ارزی، برای نرخ دلار در دو سناریوی خوشبینانه و بدبینانه متأثر از مذاکرات را ۲۰ هزار و ۲۵ هزار تومان پیش‌بینی کرد و توضیح داد: حتی اگر توافق انجام نشود، به‌دلایل زیادی از جمله وضعیت بازارهای داخلی و بورس، دلار از حد مشخصی پایین‌تر نمی‌آید. کاووسی دلیل این موضوع را وضعیت شرکت‌های صادراتی در بورس تهران دانست و گفت: پیش از این شرکت‌های صادرات‌محور، دلار را با نرخ‌های ۲۶ و ۲۷ هزار تومانی به کشور باز می‌گرداندند. بنابراین اگر دلار به نرخ‌های پایین‌تر از ۲۰ هزار تومان برسد، ارزش سهام این شرکت‌ها بیش از این ریزش خواهد کرد و به معضلی برای دولت تبدیل می‌شود. وی با بیاناینکه برخی می‌خواهند بانک مرکزی ارزهای آزاد شده را به بازار وارد کند تا نرخ دلار به کمتر از ۲۰ هزار تومان برسد، گفت: بانک مرکزی در مقابل این فشارها اعلام کرد مابه‌ازای ریالی این منابع پیش از این وارد چرخه اقتصاد شده و اگر دوباره بخواهیم از آنها در چرخه اقتصادی استفاده کنیم، با افزایش پایه پولی و تشدید تورم روبه‌رو خواهیم شد.

■ سرنوشت دلار در سناریوی بدبینانه

وی درباره سناریوی بدبینانه گفت: در بدترین حالت نیز اگر توافقی انجام نشود، دلار نرخ‌های بالاتر از ۲۵ هزار تومان را نخواهد دید؛ زیرا در شرایط فشار حداکثری نیز تنها برای یک یا دو روز، نرخ دلار بالای ۳۰ هزار تومان بود و در مجموع در محدوده ۳۰ هزار تومان قرار داشت. اکنون حتی اگر توافقی صورت نگیرد، از آنجایی که فشار حداکثری را پشت سر گذاشته‌ایم به‌نظر نمی‌رسد نرخ دلار به بیش از ۲۵ هزار تومان برسد. این کارشناس مسائل ارزی درباره تشکیل صف‌های فروش دلار در روزهای گذشته گفت: برخی از افراد منتظر به نتیجه رسیدن مذاکرات هستند و برخی دیگر با مشاهده روند نزولی دلار به‌صورت هیجانی در صف فروش ارز قرار گرفته‌اند. این رفتارهای هیجانی همواره موجب ضرر و زیان مردم می‌شود.

اجازه کاهش بیش از حد نرخ دلار داده نشود

مهدی سوری، کارشناس بازارهای مالی معتقد است مادامی که تولید نقدینگی شتاب بیشتری از رشد اقتصادی ما دارد، تورم جز لاینفک اقتصاد ماست. با این حال بهبود روابط تجاری و اقتصادی کشور در پی برجام می‌تواند از یکسو رشد اقتصادی ما را به بهبود ببخشد و از طرف دیگر با افزایش درآمدهای ارزی دولت، کسری بودجه کم و تولید نقدینگی محدودتر می‌شود. سوری افزود: البته مهم‌تر از توافق این است که ما بتوانیم از آن به شکل بهینه استفاده کنیم. متاسفانه ما در فرصت قبلی برجام نتوانستیم از آن خوب استفاده کنیم. نکته دیگر آن است که افزایش نرخ ارز و جهش‌های ارزی منشا بسیاری از فسادها، پایین آمدن قدرت خرید مردم و کاهش رفاه عمومی بوده اما در شرایط فعلی کاهش شدید نرخ ارز هم به علت ساختار اقتصادی‌مان به کسب و کارها آسیب می‌زند. مثلا وقتی کارخانه‌ای مواد اولیه‌اش را با دلار ۲۵ هزار تومانی خریده، فروش محصولاتش با دلار کمتر از ۲۰ هزار تومانی امکان ندارد و باعث ورشکستگی کسب و کار می‌شود. بنابراین در اقتصاد ما نرخ ارز باید ثبات داشته داشته باشد، کسب و کارهای ما برای ادامه فعالیت متاسفانه به مقدار کمی تورم نیاز دارند و تا زمانی که ساختار این وضعیت در اقتصاد ما اصلاح نشود، به اجبار باید ادامه یابد.

این کارشناس تاکید دارد حتی اگر با برجام مسئله نقدینگی ما بهبود پیدا کند، بهترین تصمیم این است که اجازه کاهش بیش از حد دلار هم داده نشود، چون از نظر رفاه عمومی هم دست آخر تفاوتی به حال مردم نمی‌کند؛ بارها شاهد بودیم اجناسی که با بالا رفتن دلار بالا رفتند با پایین آمدن دلار ارزان نشدند.

■ قیمت ایده‌آل دلار

سوری در پاسخ به این سوال که اصلا آیا با وجود نقدینگی بیش از سه هزارمیلیارد تومانی امکان ریزش شدید دلار با برجام وجود دارد گفت: در اقتصادی که توسط دولت اداره می‌شود، توازن قدرت در آن برقرار نیست و یک تصمیم سیاسی می‌تواند معادلات اقتصادی را تغییر دهد، امکان همه چیز هست اما شرایط مثبت و بهینه‌ای وجود ندارد و افرادی که قرار است این تصمیم را بگیرند انگیزه برای این کار ندارند. او با یادآوری نقش دولت در تعیین نرخ ارز ادامه داد: بزرگترین تولید کننده و مصرف‌کننده ارز در کشور ما دولت است. ما در ریزش قبلی قیمت دلارهم شاهد بودیم که صرافی‌های بانکی شروع به خرید دلار کردند و از کاهش بیشتر نرخ ارز جلوگیری کردند وگرنه دلار می‌توانست بین ۲۰ تا ۲۲ هزار تومان پایین بیاید. این کارشناس در نهایت تاکید می‌کند که قیمت ۲۰ تا ۲۲ هزار تومان برای دلار در شرایط فعلی ما بسیار ایده‌آل است. لازم است توجه شود که کم‌تر از این قیمت به کسب و کارها و بیشتر از آن به معیشت مردم آسیب وارد می‌کند.

> حتی اگر توافق انجام نشود، به‌دلایل زیادی از جمله وضعیت بازارهای داخلی و بورس، نرخ دلار از حد مشخصی پایین‌تر نمی‌آید

سخن آخر

دلار که نخستین روزهای کاری سال جدید را با نرخ حدود ۲۵ هزار و ۲۰۰ تومان آغاز کرده بود، در در روزهای گذشته به‌صورت مستمر با کاهش نرخ روبه‌رو بوده و در پایان روز کاری یکشنبه ۲۹ فروردین ماه به ۲۳ هزار و ۹۰۰ تومان رسید. این کاهش نرخ موجب شده مردم و واسطه‌ها صف‌های خرید دلار را در مراکزی مانند خیابان فردوسی تهران تشکیل دهند تا با فروش دلارهای خود، زیان بیشتری را متحمل نشوند.

کارشناسان دلیل کاهش نرخ ارز در روزهای اخیر را تأثیر فضای مثبت دور جدید مذاکرات ایران و طرف‌های برجامی در وین برای احیای مجدد توافق هسته‌ای می‌دانند. رایزنی هیأت‌های مذاکره‌کننده ایران و گروه ۴+۱ در وین در حال انجام است و بحث و گفت‌وگو درباره رفع تحریم‌ها و مسائل هسته‌ای ادامه دارد. در این شرایط فعالان بازار امیدوارند در صورت ادامه مذاکرات و روند مساعد، نرخ ارز تا زیر ۲۰ هزار تومان کاهش یابد.

یادداشت

بورس به استقبال کاهش نرخ دلار رفت

حمید میرمعینی
کارشناس بازار سرمایه

نکته‌ای که باید به آن توجه داشته باشیم این است که در دوره‌های گذشته براساس زمینه‌های که وجود داشته و فضایی که فراهم بوده، بازار سرمایه در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری می‌توانست با رشد همراه باشد.

این اثر فصلی می‌تواند نزدیک به ژانویه یا عید نوروز و یا در آستانه انتخابات برای بازار سرمایه رخ دهد و معمولا در آستانه این رخدادها رفتارها هیجانی‌تر می‌شود و به جوسازی‌ها دامن زده می‌شود و بدون اینکه به عوامل بنیادی نگاه شود به دلیل وقوع یک رویداد خاص شاخص بازار سرمایه بالا می‌رود.

در صورتی می‌توان شاهد افزایش و رشد شاخص در آستانه انتخابات باشیم که این روند افت قیمت‌ها دو هفته دیگر ادامه پیدا کند و قیمت‌ها بسیار جذاب شوند و جذابیت قیمت باعث رشد دوباره بازار پس از افت‌های اخیر شود.

در غیر این صورت معتقدم در این دوره از انتخابات ریاست جمهوری شاهد رفتارهای هیجانی نخواهیم بود چراکه هم فعالان بازار و هم مردم دیگر اعتماد گذشته را ندارند و اگر تمام متغیرها ثابت باشند، انتخابات نمی‌تواند عاملی برای ایجاد صف خرید و بالا رفتن شاخص شود.

باید توجه داشته باشیم هم مردم و هم فعالان بازار وارد یک جریان بدون پشتوانه‌ای شدند و عمدتا هم از این جریان آسیب دیدند و در این مدت حمایت‌های مورد انتظار از بازار انجام نشد. بنابراین برگشت این اعتماد زمان‌بر است و با اقدامات زیرساختی شاید اعتماد مردم و سرمایه‌گذار به بازار برگردد.

این درک حاصل شده که باید عوامل بنیادی و متغیرهای اساسی و کلان اقتصادی –سیاسی کشور تغییر کند که بازار تحت تاثیر قرار بگیرد وگرنه این بازار با جوسازی و انتشار شایعه تحت تاثیر قرار نمی‌گیرد.

نکته دیگر این است که در دوره‌های گذشته انتخابات ریاست جمهوری هم در آستانه انتخابات بازار با التهاب مواجه بود. برای مثال در سال ۸۸، دوره‌ای که محمود احمدی‌نژاد به عنوان رییس جمهور انتخاب شد، بازار سرمایه تا چند روز در صف فروش قرار داشت. در سال ۸۴ هم بعد از اینکه مرحوم هاشمی رفسنجانی برنده انتخابات اعلام نشد، شاهد ایجاد صف فروش بسیار شدیدی بودیم که این صف فروش بیش از دو هفته ادامه داشت.

وی با تاکید بر اینکه رشد شاخص درانتخابات سال ۹۲ به دلیل احتمال لغو تحریم‌ها بود، گفت: در سال ۹۲ که حسن روحانی برنده انتخابات ریاست جمهوری بود، به دلیل اینکه احتمال احیای پرونده هسته‌ای و لغو تحریم‌ها پیش‌بینی می‌شد بازار در مدار رشد قرار گرفت.

بااین همه احتمال رشد شاخص در آستانه انتخابات ریاست جمهوری را نمی‌توان رد کرد اما این رشد می‌تواند به دلیل افت قیمت‌ها و جذابیت نرخ سهام باشد بنابراین در این شرایط فشار توجیهی ندارد و صف فروش کمتر می‌شود. یا اینکه کاندیداهایی به میدان بیایند که برنامه مدونی برای بازار سرمایه داشته‌باشند.

همچنین با احیای برجام و کاهش نرخ ارز، در حال حاضر بازار اکثر قیمت‌های سودآوری شرکت‌ها را براساس نرخ ارز ۱۷ تا ۲۰ هزار تومان محاسبه می‌کند و این نرخ پیش از این اثر خود را بر قیمت‌ها گذاشته است.

وی با اشاره به اثر لغو تحریم بر بازار سرمایه و پوشش اثر کاهش نرخ ارز گفت: لغو تحریم‌ها در یکسری از شرکت‌ها باعث کاهش یا برداشته شدن محدودیت‌ها و در نهایت منجر به افزایش سودآوری آنها می‌شود مانند صنایع صادراتی ، خودرو پتروشیمی که هم توان تولید این گروه ها افزایش پیدا می‌کند و هم در هزینه‌های جانبی کاهش قابل ملاحظه‌ای خواهند داشت.

البته به نظر نمی‌رسد که قیمت دلار پایین‌تر از محدوده ۲۰ هزار تومان باشد و کمتر از این نرخ در شرایط حال حاضر منطقی هم نیست.

نظرگاه

عملیات بازار باز با هدف ثبات نرخ سود

هومن کرمی، رئیس دایره معاملات اوراق بهادار بانک مرکزی: نرخ سود سیاستی بین بانکی در بانک مرکزی با استفاده از عملیات بازار باز تنظیم شده و در حال حاضر نیز هدف ثبات نرخ سود در بازار بین بانکی است. در دهه‌های گذشته هر کدام از بانک‌های مرکزی از ابزارهای مختلفی استفاده می‌کردند که مهم‌ترین آن نیز کنترل کل‌های پولی مانند حجم نقدینگی یا پایه پولی بود. با گذشت چند دهه و با تکامل یافتن سیاست پولی و مباحث مربوط به اقتصاد کلان، بانک‌های مرکزی به این نتیجه رسیدند که ابزار نرخ سود می‌تواند کاراتر باشد. نمونه‌های خیلی موفقی هم در دیگر کشورها داریم که از طریق این ابزار توانستند به اهداف سیاستی خود دست پیدا کنند. از همین رو بانک مرکزی تصمیم گرفت از سال گذشته از ابزار عملیات بازار باز برای کنترل و مدیریت نرخ سود بازار بین بانکی استفاده کند. در واقع اگر بخواهیم به کنترل تورم و ثبات قیمت‌ها به عنوان هدف نهایی بنگریم، می‌توانیم نرخ سود سیاستی را در بازار بین بانکی به عنوان هدف میانی در نظر بگیریم. یعنی در واقع با توجه شرایط موجود و چشم‌اندازی که برای اقتصاد کلان از هر نظر متصور هستیم، با توجه به شرایط اقتصاد کلان یک نرخ سودی را تعیین کنیم که آن نرخ سود بتواند ما را در میان مدت به نرخ تورم هدف برساند. نرخ سود سیاستی در بانک مرکزی تعیین شده که با استفاده از عملیات بازار باز توانستیم به آن دست یابیم و در حال حاضر هم هدفمان ثبات نرخ سود بازار بین بانکی است. البته ممکن است هر زمان با توجه به تغییر فضای اقتصادی یا نرخ تورم هدف، نرخ سود سیاستی بازنگری شود و بعد از بازبینی و تصویب نرخ سود بازار بین بانکی، ما با استفاده از خرید و فروشی که در عملیات بازار باز در بازار بین بانکی انجام می‌دهیم، نرخ سود بازار بین بانکی را به نرخ سود سیاستی جدید می‌رسانیم.

تحلیل روز

لغو تحریم، ضرورت امروز اقتصاد و سیاست کشور

کلید خوردن مذاکرات برجامی و گشایش احتمالی در نظام تحریم‌ها می‌تواند فضای سیاسی و اقتصادی کشور را متاثر سازد. واقع امر این است که جامعه امروز ایرانی نیاز به تحولی جدی در حوزه اقتصادی و معیشتی دارد و مکانیسم این تحول در گره گشایی‌های بین‌المللی و آزادسازی ارزهای بلوکه شده است. طبق برخی گزارش‌ها، بیش از ۲۰ میلیارد دلار از منابع ارزی کشور در بانک‌های چین، کره جنوبی و عراق متاثر از تحریم‌های ثانویه ترامپ بعد از نوامبر ۲۰۱۸ مسدود شده است. حداقل تجربه سه سال اخیر گویای این امر است که هیچ مسیر مورد اطمینان و قابل وصولی برای آزادسازی این ارزها پیدا نشده است. همه کشورها طرف حساب ایران، آزادسازی منابع ارزی را مشروط به حل موضوع تحریم‌های ثانویه که امکان تبادل بانکی و مالی فراهم شود؛ کرده‌اند. از این جهت تحولات اخیر برجامی که چشم‌اندازی روشن از حل حداقل بخشی از مسائل تحریمی را نوید می‌دهد؛ آزادسازی این منابع به همراه امکان فروش نفت کشور می‌تواند اثر مستقیم و جدی بر موضوع نرخ ارز و کالاهای اساسی در کشور گذارد. با همین احتمال و در همین اواخر صحبت هایی در کشور مطرح شده که به جای تلاش برای مذاکره با کشورهای غربی، انرژی‌ها صرف حل مشکلات واحدهای تولیدی گردد. این گزاره‌ها گویای این موضوع است که در کشور هنوز به این جمع بندی و نقطه وحدت نرسیده‌ایم که مسئله تحریم‌ها، موضوع اصلی چالش‌های اقتصادی کشور است. اساسا فرض بر این بگذاریم که همه تلاش‌ها و نگاه‌ها معطوف به داخل گردد و دنبال حل یکی به یک مشکل واحدهای تولیدی باشیم. پرسش در اینجاست که چگونه و با چه مکانیسمی می‌خواهیم چالش واحدهای تولیدی در حال تعطیل و نیمه تعطیل را حل کنیم. در پاسخ به این موضوع نخست باید در یابیم که مشکلات واحدهای تولیدی امروز چیست و این واحدها چرا به مرز تعطیلی و ورشکستگی رفته‌اند. در گام بعدی باید متناسب با طرح درست و صحیح سوال به سمت پاسخ یابی علمی و متقن برویم. مهم‌ترین چالش واحدهای تولیدی در کشور موضوع مواد خام، گرانی هزینه تولید و به عبارتی صحیح‌تر نامتوازنی دخل و خرج است. این موضوعی است که همه کارشناسان اقتصادی و تولیدکنندگان روی آن اجماع دارند. مسئله بعدی در اینجا این است که این چالش چگونه قابل حل است. آیا با برگزاری طیفی از نشست ها، امکان چاره یابی برای واحدهای تولیدی ممکن است. حتی اگر مشکل بانک در موضوع تملیک واحدها و بدهی‌ها را حل کنیم باز چالش اصلی که کاهش سود، فقدان مواد اولیه و افزایش هزینه‌های تولید است؛ کماکان باقی است. باید امروز در حل مسائل اقتصادی و توسعه‌ای کشور نگاه جامع و استراتژیک تر داشته باشیم. این واقعیت را پذیرا باشیم که بخش اصلی چالشی که امروز در کشور اعم از کمبود عرضه مرغ و تخم‌مرغ و سایر اقلام مورد نیاز مردم مواجه هستیم، ریشه و دلیل اصلی شان در قفل شدن تجارت خارجی کشور، عدم جابه‌جایی و انتقال درآمدهای ارزی کشور است. وقتی تجارت برای کشور گران تمام می‌شود، ناخواسته بخشی از سرمایه کشور بی‌دلیل هدر می‌رود. برای همین اهتمام اصلی در کشور صرف چالش‌های تجاری و اقتصادی کشور در بیرون از مرزها باشد. در این عرصه باید با اجماع در داخل بتوانیم از فضای جدید بین‌المللی برای حل مسائل تحریمی کشورمان استفاده کنیم. امروز صحنه سیاست بین‌الملل با کنار رفتن فضای جدیدی از گفت‌وگو و مذاکره را در همه سطوح تجربه می‌کند و طبیعی است که این فضا حامل فرصت‌های مهمی برای کشورمان است.

پنجشنبه
۲ اردیبهشت ۱۴۰۰- ۹ رمضان ۱۴۴۲ - ۲۲ آوریل ۲۰۲۱-شماره ۱۷۷۳-پیاپی ۳۰۹۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

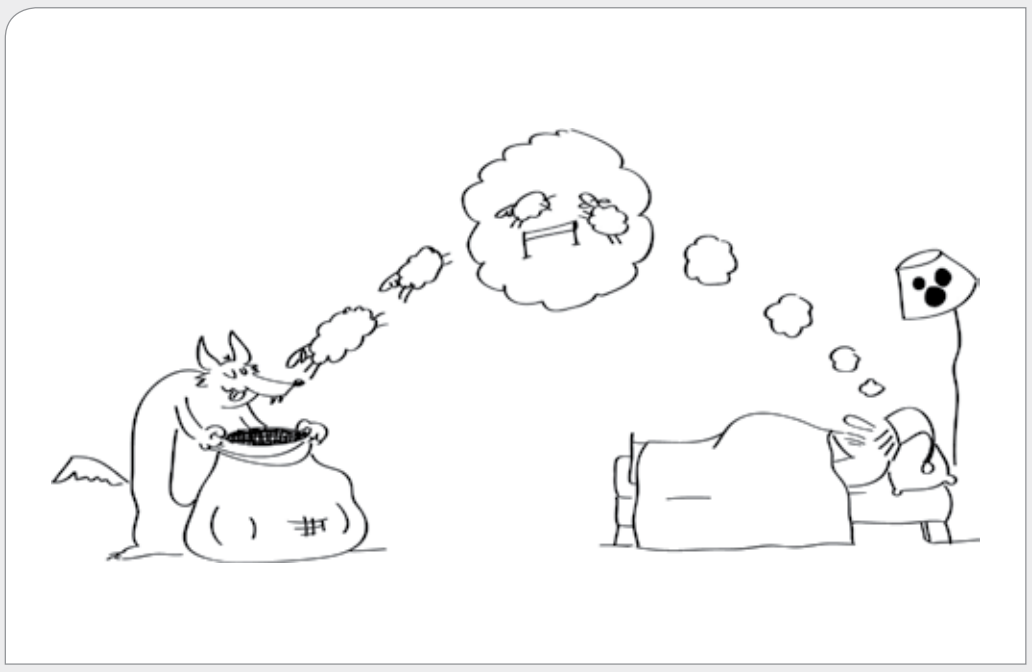
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

کاهش ۹۸ درصدی بارندگی در تهران

نشانه‌های بروز خشکسالی ظاهر شد

وضعیت ورودی‌ها و بارندگی‌ها حاکی از بروز شرایط خشکسالی و احتمال تداوم و تشدید آن در ماه‌های بعد و سال آبی آتی است، چرا که از ابتدای سال آبی جاری تاکنون شاهد ۲۳۵ میلیمتر بارندگی در تهران بوده‌ایم

یک مقام مسئول با اشاره به اینکه ورودی آب به سدها به دلیل گرمای هوا و آب شدن ذخایر برفی نسبت به پارسال تغییری نکرده، گفت: میزان بارندگی در فروردین در سطح استان تهران ۹۸ درصد کاهش یافته است.

محمد شهریاری، مدیر بهره برداری و نگهداری از تأسیسات آبی و برق آبی شرکت آب منطقه‌ای تهران در گفتگو با خبرنگار مهر با بیان اینکه فصل بهار در فرآیند بهره برداری از منابع آبی فصل سیلاب و آبگیری سدها به شمار می‌رود، گفت: با توجه به ذخایر برفی حوضه آبریز هر سد، در فصل بهار با گرم شدن تدریجی هوا، این ذخایر برفی ذوب شده و با همراه شدن بارش‌ها و نزولات جوی تبدیل به روان آب و سیلاب شده و نهایتاً به مخازن سدها رسیده و آبگیری مخازن شکل می‌گیرد؛ این در حالی است که متأسفانه در سال آبی جاری و فصل زمستان سال ۹۹ بارش برف چندانی را در حوضه آبریز سدهای تهران تجربه نکردیم و با شروع فصل بهار نیز تا امروز بارش چندانی نداشته‌ایم.

وی با اشاره به بودجه برفی سدهای تهران افزود: در حوضه آبریز سد لتیان آب معادل برف در سال آبی جاری در مقایسه با مدت مشابه سال آبی گذشته ۳۶ درصد کاهش، در سد امیرکبیر ۷۷ درصد و در سد طالقان ۸۵ درصد کاهش داشته است.

▣ آبگیری مطلوبی پیش بینی نمی‌شود

این مقام مسئول با اعلام اینکه در فروردین ماه سال جاری میزان بارندگی در سطح استان تهران ۲.۳ میلی متر بوده است، اظهار داشت: در مدت مشابه سال گذشته میزان بارندگی تهران ۱۳۲ میلیمتر بوده است که مقایسه این دو رقم، کاهش ۹۸ درصدی بارندگی‌های امسال نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد.

شهریاری ادامه داد: با توجه به وضعیت برفی حوزه آبریز سدها و شرایط بارش‌های بهاری انتظار می‌رود امسال آبگیری قابل توجهی در مخازن سدهای پنجگانه تهران نداشته باشیم.

مدیر بهره برداری و نگهداری از تأسیسات آبی و برق آبی شرکت آب منطقه‌ای تهران با تاکید بر شرایط نامناسب بارندگی‌ها به افزایش محسوس درجه حرارت هوا بویژه در حوضه‌های آبگیر سدها نسبت به مدت مشابه سال گذشته، توضیح داد: اثرات منفی این موضوع می‌تواند به محدودیت منابع آبی و افزایش مصرف آب در ماه‌های آتی منجر شود.

▣ ورودی آب به سدها ثابت ماند

وی میزان ذخیره آب سدهای ۵ گانه تهران را ۷۴۵ میلیون متر مکعب عنوان کرد و گفت: البته این میزان در روز مشابه سال گذشته ۷۷۶ میلیون متر مکعب بود که کاهش ۳۱ میلیون متر مکعبی را در سال جاری نشان می‌دهد.

اما به طور کلی می‌توان گفت درحال حاضر مقایسه حجم ورودی آب به سدها از ابتدای سال آبی تاکنون با سال آبی گذشته تقریباً همتراز است. گفتنی است حجم ورودی آب به مخازن سدهای پنجگانه تهران در سال آبی گذشته ۷۳۰ میلیون متر مکعب بود و این حجم در سال آبی جاری ۷۳۵ میلیون متر مکعب است. این افزایش ورودی به مخازن سدها به دلیل گرم شدن هوا و آب شدن زودهنگام ذخایر برفی است.

▣ مردم صرفه‌جویی کنند

شهریاری با اشاره به اینکه با وجود شرایط کرونایی حاکم در استان تهران، همشهریان باید بیش از پیش در مصرف آب صرفه جویی کنند، تصریح کرد: وضعیت ورودی‌ها و بارندگی‌ها حاکی از بروز شرایط خشکسالی و احتمال تداوم و تشدید آن در ماه‌های بعد و سال آبی آتی است، چرا که از ابتدای سال آبی جاری تاکنون شاهد ۲۳۵ میلیمتر بارندگی در تهران بوده‌ایم.

این در حالی است که در مدت مشابه سال آبی گذشته میزان بارندگی‌های تهران ۳۹۷ میلیمتر بود که کاهش ۴۱ درصدی را تاکنون نشان می‌دهد.

این مقام مسئول میزان ذخیره فعلی آب در سد امیرکبیر را ۱۵۸ میلیون متر مکعب، سد لتیان ۵۱، سد لار ۸۰، سد طالقان ۳۱۹ و سد ماملو ۱۳۷ میلیون متر مکعب اعلام کرد.

گزارش خبری

اعلام آمادگی شرکت‌های ایتالیایی برای حضور در ایران

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ایتالیا اظهارکرد: با رصدی که از اتاق ایتالیا و ایران در رم کردیم، بسیاری از شرکت‌های ایتالیایی خود را برای حضور مجدد در ایران آماده می‌کنند. ما نیز به بیش از ۵ هزار عضوی که در اتاق ایران و ایتالیا داریم توصیه کردیم که خود را آماده کنند. احمد پورفلاح در گفت‌وگو با ایلنا در مورد وضعیت تجاری ایران و ایتالیا و تاثیر لغو احتمالی تحریم‌ها بر آن اظهار کرد: بعد از کنار رفتن تحریم‌ها در دوره قبل شاهد بیشترین حضور تجار ایتالیایی در ایران بودیم. حتی نخستین چهره سیاسی بلندمرتبه‌ای که به ایران آمد وزیر امور خارجه ایتالیا بود، تا حدی پیش رفتیم که نخست وزیر ایتالیا نیز به ایران سفر کرد. این وی افزود: سال‌های طولانی ایتالیا شریک اول تجاری ما بود و تنها کشور اروپایی بود که تراز تجاری ما با آن مثبت بود. یعنی خیلی بیشتر از آنکه به ما کالا بفروشد از ما خرید می‌کرد در حالی که زیرساخت بسیاری از صنایع ما از جمله صنایع چرم، سنگ، لوازم خانگی و حتی بخش‌هایی از صنایع فولاد و نفت، گاز و پتروشیمی ما را ایتالیایی‌ها ایجاد کرده بودند، به تبع این موضوع می‌طلبید که ما مقدار زیادی لوزم یدکی و مواد اولیه از ایتالیا وارد کنیم.

پور فلاح در ادامه اضافه کرد: با این حال فروش ما به ایتالیا بسیار بیشتر بود، چراکه ایتالیا نفت مورد نیاز خود را تنها از ما خریداری می‌کرد و پتروشیمی‌های ایتالیا با نفت ایران تنظیم شده بودند. حدود ۸ یا ۹ سال پیش ما رکورد مبادلات ۷ میلیارد دلاری را با ایتالیا داشتیم. الان به علت محدودیت‌ها به زیر یک میلیارد دلار رسیده اما هرگز قطع نشده است و بسیاری از شرکت‌های کوچک و متوسط ارتباط خود را با ما حفظ کردند.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ایتالیا درباره تاثیر لغو تحریم‌ها بر تجارت دو کشور خاطرنشان کرد: پیش‌بینی می‌شود که بلافاصله با جاری شدن مجدد برجام و حذف تحریم‌ها دوباره، خیز شرکت‌ها و بنگاه‌داران ایتالیایی را در ایران شاهد باشیم. با رصدی که از اتاق ایتالیا و ایران در رم کردیم، بسیاری از شرکت‌های ایتالیایی خود را برای حضور مجدد در ایران آماده می‌کنند. ما نیز به بیش از ۵ هزار عضوی که در اتاق ایران و ایتالیا داریم توصیه کردیم که خود را آماده کنند. دوره قبل متاسفانه ما آمادگی نداشتیم و نتوانستیم از فرصتی که با آمدن گروه‌های مختلف از اروپا به خصوص ایتالیا و آلمان ایجاد شد استفاده کنیم.

وی در پاسخ به سوالی پیرامون تعداد شرکت‌های ایتالیایی آماده برای ورود به کشور گفت: آمار مشخصی از تعداد شرکت‌های ایتالیایی که اعلام آمادگی برای حضور در ایران کرده‌اند نداریم اما همه اعضای ایتالیا و ایران در رم که بیش از ۱۰۵ شرکت هستند آمادگی خود را برای حضور در ایران در رشته‌های مختلف و حتی سرمایه‌گذاری اعلام کرده‌اند.

وی افزود: بنابراین ما فرصت جذب سرمایه‌گذاری از ایتالیا را داریم مشروط بر اینکه در بقیه پارامترها مشکلات را رفع کنیم. اگر ما فردا هم تحریم‌ها رفع شود ولی به FATF و پالرمو نپیوندیم، مطمئنا نمی‌توانیم از فرصت‌های به وجود آمده استفاده کنیم. بنابراین زیرساخت‌ها، شفافیت و پارامترهایی در بخش مدیریتی ما مورد نیاز است.

پورفلاح با اشاره به فروش نفت به ایتالیا گفت: درست است که تحریم این صدمه را زد که ایتالیایی‌ها به سراغ نفت کشورهای دیگر مانند الجزایر و لیبی رفت، اما فکر می‌کنم ایتالیایی‌ها به دلایل مختلف مایل به داد و ستد با تجار، بازرگانان و فضای کسب‌وکار ایران هستند. بنابراین اگر امیدوار نباشیم که همه تقاضایی که در گذشته از طرف ایتالیا برای نفت ایران وجود داشت بازگردد، می‌توانیم امیدوار باشیم که در میان‌مدت نیمی از آن بازگردد.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ایتالیا ادامه داد: ایتالیایی‌ها از مزیت‌های نفت ایران اطلاع دارند که کیفیت آن از نفت بسیاری از دیگر کشورها بیشتر است. احساس می‌کنیم که برای احیای روابط در این مورد از همین امروز جنب و جوش در ایتالیا آغاز شده است. وی در پاسخ به سوالی در مورد پول‌های بلوکه شده ایران در ایتالیا اظهارکرد: طبق آخرین رصدها ما رقم بالایی در ایتالیا بستانکار نیستیم و رقم آن از پول ایران در بسیاری از دیگر کشورها کمتر است. هرگز هم در این مورد مثل بقیه کشورها با ایتالیا به مشکل برنخورده‌ایم.

مسافران کرونایی شناسایی نمی‌شوند

با وجود الزام به استعلام مسافران مبتلا به کرونا در سفر با وسایل نقلیه عمومی، اما آژانس‌های مسافرتی هنوز به سامانه‌ای که این بیماران را شناسایی کند، دسترسی ندارند و بدون استعلام، خدمات سفر می‌فروشند.

ستاد ملی کرونا در آذرماه ۹۹ سفر افراد مبتلا به کرونا را ممنوع و استعلام الکترونیکی وضعیت مبتلایان به کرونا برای مسافران هوایی، ریلی و زمینی داخل کشور و رانندگان تاکسی‌های اینترنتی را اجباری کرد. در آن مصوبه تاکید شده بود: تمام شرکت‌های هواپیمایی و نیز «ارائه‌دهنده سامانه‌های فروش بلیت مسافری به صورت انفرادی و چارتری» که درحال‌حاضر سامانه‌های آنها در دفاتر خدمات مسافربری و گردشگری کشور در حال استفاده است، ملزم هستند ضمن انجام تنظیمات فنی لازم از طریق گذرگاه خدمات الکترونیکی سروا (PGSB) که در سازمان فناوری اطلاعات ایران ایجاد و راه‌اندازی شده است، از امکان «استعلام الکترونیکی و ممانعت فروش بلیت» استفاده کنند. براساس این مصوبه، فقط شرکت‌های هواپیمایی، فرودگاه‌ها، پایانه‌های ریلی و اتوبوسی و سامانه‌های فروش بلیت و دفاتر خدمات مسافرتی امکان دسترسی به چنین سامانه‌ای را برای شناسایی مسافران مبتلا به کرونا داشتند. از همین‌رو، معاون گردشگری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در نامه‌ای از وزارت بهداشت درخواست کرد دسترسی به داده‌های این بیماران برای تمام تاسیسات گردشگری از جمله هتل‌ها برقرار شود. با این حال و با گذشت چهار ماه از آن مصوبه، پیگیری‌های ایسنا نشان می‌دهد نه تنها هتل‌ها که آژانس‌های مسافرتی و سامانه‌های فروش بلیت هنوز به چنین سامانه‌ای دسترسی ندارند و بدون استعلام، خدمات سفر می‌فروشند. حرمت‌الله رفیعی، رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی ایران در گفت‌وگو با ایسنا تایید می‌کند که آژانس‌های گردشگری هنوز به چنین سامانه‌ای دسترسی ندارند و از زمانی که چنین مصوبه‌ای صادر شده، چنین دسترسی‌ای در اختیار آژانس‌ها قرار داده نشده است. مدیر یکی از آژانس‌های مسافرتی نیز به ایسنا می‌گوید: برای فروش بلیت، کد ملی مسافر را که وارد می‌کنیم، اما به سامانه‌ای برای استعلام از وضعیت بیماران کرونایی دسترسی نداریم و در سامانه‌های فروش بلیت نیز هنگام ورود کد ملی، هیچ پیامی درباره ابتلای مسافر به کرونا داده نمی‌شود. معمولا مسافران در فرودگاه و پایانه‌های ریلی رصد و استعلام می‌شوند. در برخی مسیرها، مثل اهواز مسافر باید تست کرونا ارائه دهد تا اجازه سوار شدن به هواپیما را داشته باشد. مدیر فنی آژانس دیگری با تایید این اظهارات می‌گوید که معمولا پیش از فروش بلیت، از مسافر سوال می‌کنیم که در ۱۴ روز گذشته به کرونا مبتلا بوده و این حقوق یادآوری می‌شود که در صورت ابتلا از سفر ایشان در فرودگاه و قطار جلوگیری خواهد شد و هزینه بلیت از سوی شرکت‌های هواپیمایی و قطار برگردانده نخواهد شد. اما مسئله این است که بسیاری از مراجعه‌کنندگانِ آژانس‌ها اصلا تست کرونا نداده‌اند که در سامانه‌ای ثبت شود، برای ما هم سوال است این افراد چگونه شناسایی می‌شوند!؟ با این وجود، در دی‌ماه ۹۹، معاون حمل‌ونقل وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد که از ابتدای آغاز طرح استعلام وضعیت سلامت مسافران، ۳۰ میلیون نفر در حوزه‌های مختلف حمل‌ونقل مورد بررسی قرار گرفتند و برای حدود ۲۷۰۰ مسافر بلیتی صادر نشد. علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا نیز به تازگی از شناسایی حدود ۲۱ هزار نفر کرونا مثبت که در نوروز سفر رفتند و نقض قرنطینه کردند، خبر داده است. اینک این سوال مطرح است اگر امکان شناسایی و رصد بیماران کرونایی وجود دارد، چرا در همان مبدأ از ادامه سفر این افراد جلوگیری نشده و نمی‌شود و چرا هنوز برخی تاسیسات گردشگری از جمله آژانس‌ها و سامانه‌های فروش بلیت، امکان شناسایی این مسافران را ندارند؟ آیا این نقص به آژانس‌های مسافرتی و ضعف نظارت وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برمی‌گردد یا وزارت بهداشت و ستاد کرونا که از این بخش غافل شده است؟

چهره

سناریوی خوش بینانه و بدبینانه برای تجارت

حمید زادبوم - معاون وزیر صنعت،معدن و تجارت: برنامه‌هایی برای مذاکرات در راستای توافقنامه تجارت آزاد با پاکستان و اوراسیا و تجارت ترجیحی با هند، ازبکستان، اندونزی، آذربایجان و ویتنام داریم که در سال گذشته به کندی پیش رفته و می‌توانیم آن را از طریق وبینار پیگیری کنیم و تنها برای توافق نهایی مذاکرات حضوری داشته باشیم. برای وضعیت تجارت در سال آینده می‌توان یک سناریوی خوشبینانه و یک سناریوی بدبینانه پیش‌بینی کرد. میزان کنترل کرونا، تحولات سیاسی، مذاکرات و برداشته شدن تحریم‌ها مسائلی هستند که در این موضوع تاثیر می‌گذارند. تداوم شرایط فعلی از نظر ما بدبینانه است از طرف دیگر هر میزان که موانع تولید از میان برداشته شود سناریوی خوشبینانه‌تری خواهیم داشت. افزایش تولید نیاز به واردات و صادرات دارد لذا باید برای واردات و صادرات برنامه‌ریزی کرد. کاهش ۱۵ درصدی صادرات در سال ۹۹ باید در سال ۱۴۰۰ جبران شود از همین جهت برنامه‌هایی برای رفت و آمدهای تجاری، کمیسیون مشترک، نمایشگاه‌های مشترک و پیگیری توافقاتی که سال گذشته داشتیم در دستور کار است. رویدادهای تجاری در سال ۹۹ به شدت کاهش پیدا کرد. تعداد نمایشگاه‌هایی که در آن حضور داشتیم و توانستیم سوبسید بدهیم چهار نمایشگاه بود، مذاکرات به صورت وبینار نیز می‌تواند انجام شود. برنامه‌هایی برای مذاکرات در راستای توافقنامه تجارت آزاد با پاکستان، اوراسیا و تجارت ترجیحی با هند، ازبکستان، اندونزی، آذربایجان و ویتنام داریم که در سال گذشته به کندی پیش رفته و می‌توانیم آن را از طریق وبینار پیگیری کنیم و تنها برای توافق نهایی مذاکرات حضوری داشته باشیم. ما نیاز به رایزنان بازرگانی داریم. پنج رایزن بازرگانی به کشورهای روسیه، چین، عمان، ارمنستان و آذربایجان می‌فرستیم که آنها احکام و گذرنامه‌های خود را گرفته‌اند. در تلاش هستیم تا برای پاکستان، ترکیه و هند نیز رایزن بازرگانی بفرستیم. اولویت سوم فرستادن رایزن بازرگانی به کشورهایی است که پیش از این در این کشورها رایزن داشته‌ایم و اکنون نداریم اما برای این کار مشکلات از نظر بودجه وجود دارد. همه پنج نفری که به عنوان رایزن بازرگانی فرستاده می‌شوند از نیروهای سازمان توسعه تجارت هستند که گزینش آنها بیش از یک سال طول کشیده است. پروژه ما با سازمان تجارت بین‌الملل از دو سال پیش شروع شده و تا سه سال دیگر ادامه دارد، این پروژه پنج محور دارد. استراتژی ملی صادرات تقریبا پیش رفته و به جز آن، محورهای دیگر مانند کارآفرینی و حضور زنان و جوانان در تجارت مقایسه سازمان توسعه تجارت با دیگر سازمان‌های توسعه تجارت و ارتقای آن بخش مهمی از این پروژه هستند. بخش‌های مهمی از آن با تمرکز روی بخش خصوصی به خصوص اتاق بازرگانی است. برای این پروژه شش گروه کالایی در بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات انتخاب شده و برنامه اقدام برای آنها طراحی شده است برای مثال گروه کالایی قطعات خودرو در بخش صنعت و گیاهان دارویی در بخش کشاورزی جزء گروه‌های انتخاب شده کالایی هستند. برنامه اقدام برای این شش گروه کالایی الگوهایی هستند تا به سایر بخش‌ها هم تعمیم داده شوند این کار باعث استفاده از روش‌های نوین در طراحی‌ها می‌شود. پروژه‌ای که با ITC پیش می‌بریم معادل ۸ میلیون یورو است که همین پروژه باعث خواهد شد دانش استانداردسازی و کیفیت صادرات افزایش یابد. به کارگیری استان‌ها در تجارت بین‌المللی مسئله مهمی است. باید به سازمان‌های صمت و اتاق‌های بازرگانی کمک شود تا کارها بین استان‌ها تفویض شود. توجه به زیرساخت‌ها مانند لجستیک و غیره برنامه دیگری است که روی آن تمرکز داریم. اگر زیرساخت‌های لجستیک پاسخگوی توسعه تجارت نباشد توسعه تجارت با افزایش هزینه مواجه شده و قفل می‌شود. در تشریح سیاست‌های بازگشت ارز حاصل از صادرات نیز باید گفت؛ از فروردین ماه سال ۹۷ بازگشت ارز حاصل از صادرات به عنوان یک موضوع مهم مطرح و ابلاغ شد. از سال ۹۷ بانک مرکزی و کمیته ماده ۲ در مورد نحوه بازگشت ارز حاصل از صادرات تصمیم‌گیری می‌کنند. تیرماه سال ۹۹ بسته سیاستی بازگشت ارز حاصل از صادرات ابلاغ شد که راه آن سامانه نیما بود، البته اعتراضاتی در این باره وجود داشت. ۱۲ آبان ماه ۹۹ مصوبه ۱۷۷ ابلاغ شد و کمیته ماده ۲ آن را به رسمیت شناخت، طبق این مصوبه واردات در مقابل صادرات که از ۲۵ تیر ماه ۹۹ دیگر مورد پذیرش نبود دوباره مورد قبول واقع شد. کمیته اقدام ارزی با حضور اتاق‌های بازرگانی، تعاون، اصناف، گمرک، امور مالیاتی، بانک مرکزی و غیره مصوبه‌ای آماده کرد که ۱۵ فروردین ماه امسال تصویب شد این مصوبه اصلاحیه و تکمله‌ای بر مصوبه ۱۷۷ بود و به مصوبه ۱۲۴ موسوم شد. یکی از این مصوبات رویکرد وارداتی و دیگری رویکرد صادراتی دارد در مورد کسانی که برای سال ۹۷ تعهد ارزی دارند در این مصوبات تعیین تکلیف شده است. صادرات خدمات فنی مهندسی نیز طبق این مصوبات ۱۰ درصد تعهد ارزی دارند. در سال ۹۷، ۲۰ درصد تخصیص تعهدات ارزی وجود داشت که بعد از آن برداشته شد ولی با صحبت‌هایی که انجام شد برای تعهدات ارزی از ابتدای سال ۹۸ تا پایان سال ۱۴۰۰، ۱۰ درصد تخصیص داده می‌شود که به خاطر هزینه‌های ارزی تجار است. همچنین کالاهایی که برای تست به خارج از کشور می‌روند تعهد ارزی نخواهند داشت.

در مورد راهکارهای بهبود تجارت در مناطق مرزی نیز باید یادآور شد: وقتی صحبت از شیوه‌نامه برای مرزنشینان می‌کنیم در محدوده مقررات مرزنشینی است. تا جایی که مقررات به مرزنشینان اجازه می‌دهند می‌توانند تا سقف معینی صادرات انجام داده و در مقابل آن واردات کنند و هیچ تعهد ارزی نداشته باشند اما اگر بیشتر از این سقف صادرات کنند مانند سایر تجار با آنها برخورد می‌شود. مشکلی که ممکن است در این مورد وجود داشته باشد این است که برخی همسایگان مانند افغانستان با بازارچه‌های مرزی موافق نیستند اما برخی کشورها مانند پاکستان از آن استقبال می‌کنند. انشاالله در چهارشنبه پیش‌رو سه بازارچه مرزی جدید با حضور وزیر زیربط پاکستان در ایران همراه با امضای تفاهمنامه افتتاح خواهد شد. همچنین مرز «پیشین-مند» با حضور وزیر راه و شهرسازی باز می‌شود. ما باید کاری کنیم که سطح تجارت کولبری را کم و کمتر کنیم. باید کمک کنیم که کولبری در این مناطق به تجارت مرزی و بعد تجارت بین‌الملل بیانجامد یعنی نسل‌های بعدی به جای کولبری به تجارت بپردازند؛ باید برنامه‌ای در این موضوع طراحی شود. برای مثال بازارچه‌های مرزی می‌توانند راهکارهای مناسبی باشند.

تسلیت

درگذشت علی فرخ مهر، نویسنده آبادانی

علی فرخ مهر نویسنده آبادان در اراک دار فانی را وداع گفت. علی فرخ مهر، از نویسندگان مجرب و با فضیلت و از فرهنگیان فاضل آبادانی در شامگاه ۳۱ فروردین ۱۴۰۰ در گذشت.

علی فرخ مهر در بهمن ماه ۱۳۲۱ در آبادان متولد و عمری را در آموزش و پرورش، تدریس در دانشسراها و معلم پروری، انواع کلاس‌های آموزشی داستان نویسی، کانون‌های پرورش فکری کودکان و نوجوانان و به عنوان کارشناس سازمان پژوهش و برنامه ریزی وزارت آموزش و پرورش سپری کرد.آبادان شهر خوبان، تلخ و شیرین آبادان، اروندکنار و خرمشهر، آبادان خاک خوبان، یاد یاران، آبادان در نگاه هفتم، بچه‌های آبادان و خرمشهر، رمز گل یاس، دخترم گلبهار، کتاب آموزشی انشا نویسی و بیش از چهل کتاب دیگر از آثار این هنرمند است.